

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Baptismo Et Confirmatione - Dvobus Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XXVI. De cæremoniis, quæ Baptismum comitantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53934](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-53934)

prizetur, inquit, unusquisque vestrum in aquis perennibus, nomine trinæ beatitudinis super se inuocato, perunctus primum oleo per orationem sanctificato. CHRYSOSTOMVS, homil. 6. in cap. 1. epist. ad Coloss. Inungitur baptizandus more athletarum, qui stadium iam ingressuri sunt. IUSTINVS, quæst. 107. quærit cur bis inungantur Christiani, semel ante Baptismum, & iterum post Baptismum. AMBROSIUS quoque utriusque unctionis meminit, prioris quidem, lib. 1. de Sacramentis, cap. 2. posterioris autem, lib. 2. cap. 7. CYRILLUS utriusque etiam meminit, prioris Cateches. 2. mystag. posterioris Cateches. 3. mystag. Ut etiam meminit Augustinus, serm. 206. de tempore.

DODECIMA est, abstinentia vini, & carnium, & etiam rei uxoriæ, aliaque opera Pœnitentiæ, non quidem ad satisfactionem, sed ut paratiores accederent ad Sacramentum Baptismi, ut patet ex CYRILLO Catech. 1. Nazzianzeno oratione in sanctum lauacrum, & Augustino, lib. de fide, & operibus, cap. 6. & Concilio IV. Carthaginensi, can. 85.

CAPUT XXVI.

De cæremoniis, quæ Baptismum comitantur.

Tipso autem Baptismo hæ cæremoniæ adhibentur. PRIMO imponitur nomen baptizato; ubi ridiculus sane fuit Illyricus, Cent. 1. lib. 2. cap. 6. col. 497. qui ex eo probat Apostolorum tempore non fuisse in usu hanc cæremoniam, quia Eunuchus Reginæ Candacis, Actor. 8 semper vocatur Eunuchus, tam ante Baptismū, quam post: quasi Eunuchus sit nomen proprium personæ, & non potius designet vitium corporis, quod sane Baptismo tolli non potest. Sumpta videtur hæc cæremonia ex Testamento veteri. Nam in Circumcisione imponebatur nomen parvulo, ut patet Lucæ 1. de Ioanne; & Lucæ 2. de Christo. Eiusdem apud Christianos meminit Dionysius Areopagita loco citato. Veteres, qui quando baptizabantur, vel in fine vitæ, vel certè valde adulti, non mutabant nomina in Baptismo, ut patet de Saulo, Act 9. & de Cornelio, Actor. 10. & de Ambro-
sio, Augustino, & aliis: tamen cum baptizabantur infantes, sole-

142 Cap. XXVI. De Sacramento Baptismi. Lib. I.

Solebat patres eorum imponere nomina Sanctorum, ut modo facimus. Id patet ex Dionysio Alexandrino apud Eusebium, lib. 7. historiæ, cap. 20. secundum versionem Christophoriom. Scribit enim is Dionysius, filiis Christianorum sape imponi consueisse nomina Petri, Pauli, Ioannis, &c. Idem etiam patet ex ipsis nominibus multorum veterum, ut Petri Alexandrini, & Petri fratris Basilij; Ioannis Chrysostomi, & Ioannis Cassiani, & aliorum, qui nomina Hebraica habuerunt, cum ipsis Graeci essent. Immo etiam de hac re exstat enim Canons XXX. inter Canones Nicæni Concilij nuper ex Arabico in Latinum conuersos, & editos à Francisco Turriano; in quo iubentur Christiani in Baptismo nomina imponere filiis suis, non Gentilium, sed Christianorum.

SECUNDA cæmeria est, ut habeant susceptores, à quibus de sacro fonte leuentur, & postea diligentius in fide instruantur. Eos vocat Dionysius Areopagita de Eccles. hier. cap. vlt. Susceptores; Tertullianus in lib. de Baptismo, sponsors appellat. De iisdem vide Augustinum, serm. 116. de tempore, qui est tertius de Dominica Palmarum, & lib. I. cap. 34. de peccat. merit. & remiss.

TERTIA est, consecratio aquæ, cuius meminit Dionysius cap. de Baptismo: Regenerationu aqua sacris inuocationibus prius consecratur. Idem habent Cyprianus, lib. I. epist. vlt. Ambrosius, lib. I. de Sacrament. cap. 5. Basilius, lib. de Spiritu sancto, cap. 27. vbi dicit, hanc esse Apostolicam traditionem. Denique Augustinus, lib. 6. in Iulianum, cap. 8. & homil. 27. ex libro 50. homiliarum, & tract. 118. in Ioannem in fine.

QUARTA est, trina mersio, cuius meminit Clemens, cap. 49. Apostolorum, Dionysius loco citato, Tertullianus, libro de corona militum, & libro contra Præxam. Cyrilus Cateches. 2. Basilius de Spiritu sancto, cap. 27. Chrysostomus, homil. 24. in Ioan. Augustinus, ser. 91. & 201. de tempore. SERVANDVM est autem Arianos abuti cœpisse hac cæmeria (ut Gregorius scribit, libro I. epist. 41. ad Leandrum) ad sumum errorem stabilendum. Nam cum trina mersio fieret à Catholicis ad significandas tres personas diuinæ, & triduum sepulturæ Christi, ut Gregorius ibidem dicit: Ariani trina mersione vrebantur ad significandas tres naturas trium personarum. Quare & tunc Gregorio visum est, ut in Hispaniavna mer-

mersio fieret; & idem paulò post confirmavit Concilium Tolosanum. cap. 5. Nunc autem pro regionum varietate, vel una, vel tria mersio adhibetur: neutrum enim est de essentia Sacramenti, ut Gregorius, & dictum Concilium locis citatis testantur.

Quinta est, tempus Paschale, & Pentecostes. Etsi enim quo quis tempore dari possit Baptismus, si necessitas urget: tamen veteres diligentissime seruabant hanc cærimoniam, ut solùm in Sabbathis Palchæ, & pentecostes ordinariè baptizarent. Exstant de hac re epistolæ decretales S. Iosephi, n. cap. 2, & Leonis I. epist. 4. & epist. 80. & Gelasij, epist. I. cap. 12. vbi severissimè reprehendunt Episcopos quosdam, qui audebant extra casum necessitatis Baptismum conferre in Epiphania, aut festis diebus Martyrum, & iubent, ut seruetur antiqua consuetudo, ut solùm in Paschate, & Pentecoste, detur Baptismus. Elle item hanc antiquam, & vniuersalem consuetudinem, patet ex Catechesibus Cyilli, quæ ideo in Quadragesimâ habita sunt, quia præparabant ad Baptismum in Paschate celebrandum. Item ex Hieronymo in epistola ad Pamphiliū, aduersus errores Iordanie Hierosolymitanī, & ex illis verbis Augustini, libro de cura pro mortuis, cap. 12. Venit Pascha, dedit nomen inter alios competentes. Denique placuisse Deo hanc cærimoniam intelligi potest ex miraculo, quod narrat Paschalisinus Episcopus in epist. ad S. Leonem, quæ habetur ante epistolam 64. S. Leonis. Vbi dicit, in Sicilia suo tempore fuisse sacram fontem, in quadam petræigua Ecclesia, in quadam monte sita, qui toto anno aridus manebat, & in sola Paschalis vigilia (quo tempore datur Baptismus) aquis redundabat hora baptizandi, cum nulli canales, nullæ fouæ, nunquam aqua vicina cōspiceretur. Quod autem Illyricus obiicit ex Actis Apostolorum, qui non seruârunt hæc tempora in baptizando Paulo, Cornelio, & similibus; soluitur ab Ambroso, in cap. 4. ad Ephes. Vbi dicit, initio Ecclesiæ, ut populus Christianus facile propagaretur, concessum fuisse omnibus, ut omni tempore baptizarent; tamen paulò post Ecclesiis constitutis; ordinem statutum fuisse, ut solùm quidam, id est, presbyteri, & certis diebus baptizarent.

K

C A P V T